Dosar nr. 3-2457/2023

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

27 martie 2025 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani
în componență:
Președintele ședinței, judecătorul Violeta Chisilița
grefier Dorin – Marcel Baltag

examinând în ședință publică acțiunea în contencios administrativ înaintată de Emil Bîtca împotriva Primăriei mun. Chișinău și Consiliului mun. Chișinău cu privire la obligarea examinării cererii,

c o n s t a t ă

Argumentele participanților la proces
Pretențiile reclamantului:

La 01 septembrie 2023, Emil Bîtca a depus acțiune împotriva Primăriei mun. Chișinău și Consiliului mun. Chișinău cu privire la obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

În motivarea acțiunii reclamantul a menționat că, prin petiția nr.1081 din 12.05.2023 a solicitat remedierea trotuarului dea lungul străzii pe perimetru blocului din str. Petru Movilă 23/4, prin lărgirea trotuarului, de cel puțin 2,5 metri din contul parcărilor și amenajarea în paralel de-a lungul părții carosabile a gazonului verde, pentru protejarea securității vieții oamenilor, amenajarea pe str. Anatol Corobceanu, imediat după intersecție cu str. Petru Movilă a trotuarului pe ambele părți a străzii, cu delimitarea prin bordură de partea carosabilă, și amenajarea în spate la blocul locativ din str. Mitr. Petru Movilă 23/7 a unui teren sportiv.

Menționează reclamantul că din cauză că fondul cererii nu a fost soluționat, răspuns nu a primit, a fost nevoit de a se adresa repetat, prin cererea prealabilă nr.1768 din 13.07.2023, solicitând examinarea chestiunii cu privire la organizarea examinării obiectiv și eficient a problemelor relatate în textul petiției nr.1081 din 12.05.2023 și informarea despre rezultatul examinării petiției în termen legal. Reclamantul susține că răspuns la cererea prealabilă nu a primit.

Mai indică reclamantul că, prin cererea nr.1767 din 13.07.2023, a solicitat examinarea chestiunii cu privire la elaborarea proiectului privind amenajarea în spatele blocului locativ Mitropolit Petru Movilă 23/7 din mun. Chișinău, a unui teren sportiv cu echipamente sportive și anume bare tracțiuni și paralele în aer liber, din materiale durabile și rezistente în timp, în beneficiul tuturor locatarilor și chișinăuienilor. Reclamantul menționează că nu a primit răspuns nici la această cerere, considerând că pârâtul urmează de a fi obligat de a examina adresările în fond și în termen legal și a-i elibera răspuns motivat, într-u revendicarea drepturilor constituționale, încălcate continuu, agresându-se în nenumărate rânduri la autoritățile reclamate, în cancelarie pentru a verifica dacă au fost examinate cererile și expediat răspuns, însă de fiecare

dată îi răspundeau că răspuns încă nu este, și să se adreseze la executorii cererilor, ultimii la fel îi comunicau că să mai aștepte, că va primi răspuns, că răspunsul chipurile este la șef la semnat, și așa de pe o zi pe alta, sau că executorul este în concediu, au trecut luni de zile și nu a mai fost soluționate problemele, cererile în fond și nici nu cunoaște care sunt motivele refuzului tăcit.

Potrivit art. 777 alin.(l) Cod Civil, raportul obligațional poate da naștere unui drept la informare fără ca acesta să fie stipulat în mod expres. Punerea la dispoziție a informației presupune și obligația de eliberare a documentelor corespunzătoare. Iar potrivit aceluiași articol alin. (2), dreptul la informare se naște îndeosebi atunci cînd informarea este semnificativă pentru determinarea conținutului obligației și poate fi făcută de cel căruia i se cere fără ca prin aceasta să-i fie afectate drepturile.

Totodată reclamantul referindu-se la prevederile art.17 alin.(1), art.64 alin.(1) și alin.(2), art.81 alin.(1) și alin.(3) Cod administrativ, susține reclamantul totodată că prin prisma normelor legale citate mai sus în raport cu circumstanțele cauzei de fapt și de drept, consider că pârâta, urmează de a fi obligată să examineze în fond adresările, să-și îndeplinescă conștiincios obligațiile de serviciu, și să elibereze în termen legal răspuns, după caz actul favorabil.

Conform art. 1998 alin.(l) Cod Civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune. Iar potrivit art.2036 alin.(l) Cod Civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri.

Prin prisma normelor citate mai sus în raport cu circumstanțele cauzei de fapt și de drept, consideră reclamantul că din contul pârâților, urmează a fi încasate despăgubiri pentru prejudiciul moral pe care îl evaluează în sumă de 5000 lei, deoarece acțiunile/inacțiunile acestora fac să fie purtat pe drumuri, încălcîndu-i grav dreptuiile și interesele legitime, iar în cazul remedierea trotuarului în general nu se simte în siguranță pe acestă porțiune de drum, cînd în fiecare zi se deplasează.

În conformitate cu prevederile art. 84 CPC, art. art. 17, 64, 81, 189-195 CA, art. art. 777, 1998, 2036 Cod Civil, art. art. 16, 20, 26, 46, 52, 53 din Constituția Republicii Moldova, cere reclamantul:

- obligarea Primăriei Municipiului Chișinău, Consiliul Municipal Chișinău de a examina în fond și a îndeplini petiția nr.1081 din 12.05.2023 cu privire la examinarea chestiunii privind remedierea trotuarului dea lungul străzii pe perimetru blocului din str. Petru Movilă 23/4, prin lărgirea trotuarului, de cel puțin 2,5 metri din contul parcărilor și amenajarea în paralel de-a lungul părții carosabile a gazonului verde, pentru protejarea securității vieții oamenilor, amenajarea pe str. Anatol Corobceanu, imediat după intersecție cu str. Petru Movilă a trotuarului pe ambele părți a străzii, cu delimitarea prin bardură de partea carosabilă, și amenajarea în spate la blocul locativ din str. Mitr. Petru Movilă 23/7 a unui teren sportiv.

- obligarea Primăriei Municipiului Chișinău, Consiliul Municipal Chișinău de a examina în fond și a îndeplini petiția nr.1081 din 12.05.2023 cu privire la examinarea chestiunii cu privire la elaborarea proiectului privind amenajarea în spatele blocului locativ ***** 23/7 din mun. Chișinău, a unui teren sportiv cu echipamente sportive și anume bare tracțiuni și paralele în aer liber, din material e durabile și rezistente în timp, în beneficiul tuturor locatarilor și chișinăuienilor.

- încasarea despăgubiri morale din contul Primăriei Municipiului Chișinău, Consiliul Municipal Chișinău în sumă echivalentul la 5000 lei.

La 19 martie 2024, reclamantul Bîtca Emil a depus cerere suplimentară privind completarea temeiului și obiectului acțiunii din cererea de chemare în judecată. (f.d.32-33)

În motivarea cererii suplimentare a menționat că, prin cererea nr. 3007 din 14.11.2023, cod registru:2-03/l, înregistrată la Ghișeul Unic al Primăriei Municipiului Chișinău, a rugat să i se elibereze informație, care este poziția Primăriei Municipiului Chișinău, Primarului General, cu privire la construcția neautorizată de la adresa mun. Chișinău str. ***** nr. 05, ridicată pe terenul arendat cu numărul cadastral *****, și care vor fi acțiunile Primăriei:

- Se va elibera Autorizație de Construire pentru 12 nivele deja ridicate, sau se va solicita demolarea construcției edificată fără acte permisive;
- Or, se va remedia la proiectul autorizat inițial cu 5 niveluri supraterane. Totodată menționând că fondul cererii nu a fost soluționat, informația solicitată nu a fost eliberată, s-a adresat cu cerere prealabilă nr. 3261 din 18.12.2023, Cod de registru 2-03/1. La data 19.02.2024 a primit răspunsul nr. 3261 din 03.01.2024, pe marginea cererii prealabile din 18.12.2023, dar nefiind soluționat fondul cererii din 14.11.2023.

Menționând reclamantul că cu examinarea cererii din 14.11.2023 și a cererii prealabile din 18.12.2023 nu este de acord o consideră ca fiind incompletă și nemotivată din următoarele motive, că fondul cererii din 14.11.2023 nu a fost soluționat pe deplin, răspunsul fiind incomplet și în mare parte nemotivat, în informația eliberată nu regăsește răspuns concret la toate capetele de cerere cu care s-a adresat și anume, care este motivul neeliberării la o nouă autorizației de construcție; dacă au fost depistate încălcări ale legislației în construcții; din ce cauză până în prezent, nu a fost înaintat nici un demers în instanța de judecată competentă pentru aplicarea sancțiunilor conform legislației în vigoare și solicitată demolarea, sau remedierea. Cine se face vinovat de admiterea nerespectării legislației în construcție și admiterea îndeplinii construcției cu abateri de la documentația în proiect, pe parcursul la o perioadă atât de îndelungată, din 2016 și până în 2021, și doar abia în 2020 a fost întocmită prescripție subiecților controlați de A.S.T. Din ce cauză organele de control nu și-au îndeplinit conștiincios obligațiile de serviciu și nu au acționat la timp și în tocmai, conform prevederilor normei legale, doar sunt obligați la diferite etape a construcției, să verifice toate construcțiile în curs de edificare.

Susține reclamantul că în răspuns, nu regăsește nici care sunt abaterile de la documentația în proiect, depistată de Agenția Supraveghere Tehnică, de ce ordin sunt, arhitectural sau structural, aceste modificări sau abateri, sunt la structură de rezistență a construcției, asigură sau nu, caracteristicile de exploatare și comportare a clădiri în caz de situații seismice, va fi sau nu pusă în pericol securitatea și viața oamenilor.

Consideră reclamantul că din înscrisul eliberat la 19.02.2024 nu este clar și explicită care este poziția Primăriei Municipiului Chișinău și a Primarului General, care concret vor fi acțiunile și când vor acționa.

Referindu-se la prevederile art.17, 18, 19, 20, 60 alin.(1), 64 alin.(1), 74 din Codul administrativ, consideră că autoritatea a încălcat termenul de examinare a adresărilor, nu a examinat obiectiv adresările, nu regăsește răspuns motivat nici la cele mai stringente probleme cu care s-a adresat, și urmează de a fi obligată de către instanță de judecată să examineze adresările și să elibereze răspuns motivat pentru fiecare punct cu care ne-am adresat.

În conformitate cu prevederile art. 60 CPC, art. art. 17,18, 60, 64, 189-195 CA, art. 777, 1998, 2036 Cod Civil, art. 16, 20, 26, 46, 52, 53 din Constituția Republicii Moldova, și art. 6 CEDO, cere reclamantul:

- obligarea Primăriei Municipiului Chișinău de a examina în fond și a îndeplini cererea nr. 3007 din 14.11.2023, Cod registru:2-03/1, cu eliberarea în termen legal a unui răspuns motivat la toate capetele de cerere.

În ședința de judecată reclamantul Bîtca Emil nu s-a prezentat, fiind înștiințat despre data, ora și locul ședinței de judecată.

Obiecțiile pârâtului:

Reprezentantul pârâților Primăria mun. Chișinău și Consiliul municipal Chișinău în ședința de judecată nu s-a prezentat, fiind înștiințat legal despre data, ora și locul acesteia. Prin referința depusă la 29 decembrie 2023 pe marginea acțiunii reclamantului, solicită declararea inadmisibilă a acțiunii în baza art. 207 alin. (1), (2) lit. e) Cod administrativ al Republicii Moldova, respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată în baza art. 224 alin (1) lit. f) Cod Administrativ al Republicii Moldova.

În motivarea poziției pârâtul a menționat următoarele, că potrivit art.3 Cod administrativ, legislația administrativă are reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.

Conform art. 195 Cod administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169 -171.

Potrivit prevederile art. 207 alin. (1) Cod administrativ, ce stipulează că instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs. Pârâtul susține că în acțiune reclamantul nu a demonstrat și motivat care este dreptul său vătămat prin activitatea administrativă. Totodată menționând pârâții că în acțiunea depusă, reclamantul nu a demonstrat și motivat care este dreptul său propriu vătămat prin activitatea administrativă.

Potrivit art. 207 alin. (2) lit. e) Cod administrativ, stabilește că acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17. Iar potrivit art. 17 Cod administrativ, indică că drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform 20 Cod administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

În virtutea art. 39 Cod administrativ, controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit. Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente. Art. 189 alin. (1) și (2) Cod administrativ, prevede că orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

Reglementări similare se regăsesc și la art. 53 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, care stabilește expres că persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei.

Raportând la caz prevederile menționate în cumul cu invocările reclamantului în acțiune, conchide pârâtul că, pentru admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ trebuie să se urmărească revendicarea unui drept subiectiv vătămat care urmează a fi dedus din susținerile formulate prin cererea de chemare în judecată, în conținutul căreia urmează a fi invocată vătămarea dreptului propriu, deoarece expresiile utilizate în textul art. 17, 38 și 189 Cod administrativ de „drept vătămat" și de „încălcarea unui drept al său" se referă la drepturi subiective concrete, fiind excluse așa numitele drepturi prin ricoșeu, ipotetice, iluzorii sau virtuale, precum și acțiunile populare actio popularis.

Referindu-se pârâtul și la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care a statuat că pentru ca un reclamant să se poată declara victimă, acesta trebuie să prezinte dovezi plauzibile și convingătoare ale probabilității survenirii unei încălcări, la care ar fi supus personal, fiind insuficiente niște simple bănuieli sau conjuncturi [Senator Lines GmbH împotriva a cincisprezece state membre ale Uniunii Europene (cererea nr. 45572/00)]. Curtea a subliniat că în Convenție nu este prevăzută posibilitatea de a angaja o actio popularis în scopul interpretării drepturilor recunoscute în Convenție; aceasta nu autorizează nici persoanele particular să se plângă în legătură cu o dispoziție de drept intern doar pentru că aceștia consideră, fără să fi suportat în mod direct efectele, că dispoziția respectivă încalcă Convenția. (Asksu împotriva Turciei, Burden împotriva Regatului Unit).

Or, pentru a contesta activitatea autorității publice, persoana trebuie să justifice un drept al său încălcat prin actul contestat, prezentând dovezi plauzibile și convingătoare ale probabilității survenirii unei încălcări, la care ar fi supus personal, la caz, prin acțiunile Consiliului municipal Chișinău. Din aceste considerente se impune condiția de încălcare a unui drept al său, pentru ca actul administrativ să poată fi contestat de o persoană, care la caz, lipsește, notează pârâtul.

Reiterează pârâtul că, în acțiunea înaintată de către reclamant în contencios administrativ, nu este indicat, în sensul admisibilității acțiunii, revendicarea unui drept propriu lezat prin activitatea administrativă. Considerând că reclamantul a eșuat în a aduce probe concludente și plauzibile prin care s-ar demonstra existența unui drept vătămat prin activitatea Primarului General și Consiliului mun. Chișinău.

Drept consecință reclamantul nu dispune de un temei legal de a înainta prezenta cerere de chemare în judecată, respectiv aceasta urmează a fi declară de către instanța de judecată drept inamisibilă, în temeiul art. 3; 5; 17; 20; 38; 39; 189 alin.(l) și (2); 207 alin.(l) și (2) lit. e) Cod Administrativ al Republicii Moldova, susține pârâtul.

Conform art. 109 alin. (1) și (2) din Constituția RM, administrația- publică în unitățile administrativ-teritoriale se întemeiază pe principiile autonomiei locale, ale descentralizării serviciilor publice, ale eligibilității autorităților administrației publice locale și ale consultării cetățenilor în problemele locale de interes deosebit. Autonomia privește atât organizarea și funcționarea administrației publice locale, cât și gestiunea colectivităților pe care le reprezintă.

Potrivit art. 9 alin. (1) din Legea privind administrarea și deetatizarea proprietății publice nr. 121 din 04.05.2007, împuternicirile de proprietar al patrimoniului unității administrativ-teritoriale sunt exercitate de consiliul local în numele unității administrativ-teritoriale. Totodată, prin procedură administrativă conform art. 6 Cod Administrativ se înțelege activitatea

autorităților publice cu efect în exterior, îndreptată spre examinarea condițiilor, pregătirea și emiterea unui act administrativ individual, spre examinarea condițiilor, pregătirea și încheierea unui contract administrativ sau examinarea condițiilor, pregătirea și întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică. Procedura administrativă se inițiază la cerere sau din oficiu. Procedura administrativă inițiată din oficiu începe odată cu efectuarea primei acțiuni procedurale, iar cea inițiată la cerere se consideră inițiată din momentul depunerii cererii.

Potrivit art. 14 alin. (2) din Legea nr. 436 din 28.12.2006 cu privire la administrația publică locală, pornind de la domeniile de activitate ale autorităților administrației publice locale de nivelul întîi stabilite la art. 4 al Legii privind descentralizarea administrativă, consiliul local realizează următoarele competențe: b) administrează bunurile domeniului public și ale celui privat ale satului (comunei), orașului (municipiului); d) decide în privința actelor juridice de administrare sau de dispoziție privind bunurile domeniului privat al satului (comunei), orașului (municipiului), după caz, în condițiile legii.

Articolul 18 alin. (1) din legea vizată prevede că ședința consiliului se desfășoară conform ordinii de zi propuse de primar sau de consilierii care, în condițiile art. 16, au cerut convocarea lui. Modificarea sau completarea ordinii de zi se admite numai la începutul ședinței și se efectuează cu votul majorității consilierilor prezenți, respectîndu-se prevederile art. 22 alin.(l) și alin.(2)

Conform articolului 22 al aceleiași legi, problemele de pe ordinea de zi a ședinței consiliului local se examinează de către acesta dacă sânt însoțite de avizul sau raportul comisiei de specialitate a consiliului și, după caz, de raportul sau avizul primăriei și/sau al subdiviziunii de resort a serviciului public descentralizat sau a celui desconcentrat, precum și de sinteza recomandărilor recepționate în cadrul consultării publice.

Susține pârâtul că pretenția reclamantului privind obligarea Consiliului municipal Chișinău să adopte decizia favorabilă cu privire la elaborarea proiectului privind amenajarea în spatele blocului locativ din str. Mitropolit Petru Movilă 23/7 din mun. Chișinău, a unui teren sportiv cu echipamente sportive și anume bare tracțiuni și paralele în aer liber, din materiale durabile și rezistente în timp, în beneficiul tuturor locatarilor si chișinăuienilor, consideră că pretenția în cauză urmează a fi respinsă, ca neîntemeiată, învederând dreptul autorității publice de a decide chestiunile privind bunurile proprietate municipală, iar toate aceste chestiuni urmează a fi aprobate, elaborate și prevăzute în bugetul municipal pe anul respectiv.

Indică pârâtul că a fost înștiințat prin răspunsul nr.05-2-1768 din 20.10.2023, al Direcției Generale Mobilitate Urbană a CMC, prin care s-a reiterat că DGMU va propune includerea străzii Mitropolit Petru Movilă, 23/7, din mun. Chișinău, în programul municipal privind reparația și întreținerea infrastructurii rutiere. Acest fapt presupune că reclamantul în mod pripit a inițiat acțiunea de contencios administrativ, or instanța de judecată nu poate substitui atribuțiile prevăzute de lege ce aparțin autorității publice locale, astfel încât doar ulterior emiterii de către autoritatea publică locală a unei soluții defavorabile, aceasta poate fi contestată eventual pe cale judiciară.

La 05 noiembrie 2024 reprezentantul pârâților Primăria mun. Chișinău și Consiliul municipal Chișinău a prezentat referință suplimentară. (f.d. 49-57)

Aprecierea instanței:

Studiind înscrisurile anexate la actele cauzei, instanța de judecată apreciază cererea de chemare în judecată admisibilă, dar pasibilă respingerii din următoarele considerente.

Conform art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Conform art. 207 alin. (1) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contenciosul administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Alin. (2) al aceluiași articol stabilește că acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când:

a) există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleaspărți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;

b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare;

c) la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;

d) acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.209;

e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17;

f) nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art.208;

g) acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens;

h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art.211 alin.(1) și (2) și art.212 alin.(1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

Dispozițiile legale citate enunță temeiurile de bază de admisibilitate a cererii de chemare în judecată formulată în instanța de contencios administrativ:

I. prezența unui act administrativ individual defavorabil (dispoziție, decizie sau altă măsură oficială) întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, comunicat destinatarului ;

II. competența jurisdicțională materială și teritorială a instanței de judecată pentru examinarea acțiunii în contenciosul administrativ;

III. respectarea cerințelor de formă și conținut a acțiunii în contencios administrativ

IV. respectarea procedurii prealabile

V. respectarea termenului de înaintare a acțiunii

VI. prezența unui drept vătămat căruia i s-a adus atingere prin activitate administrativă.

Actele cauzei atestă că, la 12 mai 2023 reclamantul Bîtca Emil s-a adresat cu o petiție către Primăria mun. Chișinău, Consiliul municipal Chișinău cu privire la remedierea trotuarului și a gazonului verde și amenajarea unui teren sportiv.(f.d. 5)

La 13 iulie 2023, cu nr. 1768 reclamantul Bîtca Emil a înregistrat la Primăria mun. Chișinău, Consiliul municipal Chișinău cererea prealabilă cu privire la soluționarea pe cale amiabilă extrajudiciară a petiției cu nr. 1081 din 12.05.2023. (f.d. 6-7)

La 20 octombrie 2023 Consiliul municipal Chișinău a emis răspunsul nr. 05-2-1768 pe marginea cererii prealabile din 13 iulie 2023. (f.d. 4 dosar administrativ)

La 01 septembrie 2023, reclamantul Bîtca Emil s-a adresat cu prezenta acțiune în instanța de judecată. (f.d.4-9).

Ulterior adresării cu acțiune în instanța de judecată, la 14 noiembrie 2023 reclamantul Bîtca Emil s-a adresat repetat în adresa Primăriei mun. Chișinău cu cerere privind eliberarea informației. (f.d. 34)

La 18 decembrie 2023, reclamantul Bîtca Emil a înregistrat cerere prealabilă pe marginea cererii din 14.11.2023. (f.d. 35)

Rezultat al examinării cererii prealabile din 18.12.2023, Primăria mun. Chișinău a emis răspunsul cu nr. 2-03/1-3261 din 03 ianuarie 2024, prin care cererea prealabilă a fost respinsă. (f.d. 36)

Conform art.10 Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

În conformitate cu art.11 alin. (1) Cod administrativ, actele administrative individuale pot fi: a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat; b) acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel.

Conform art. 64 alin. (2) Cod administrativ, (2) Refuzul de a primi sau a examina o cerere se consideră drept respingere a cererii. Aceeași regulă se aplică și în cazul nesoluționării unei cereri în termen legal.

Cu referire la normele de drept citate, instanța de judecată reține că nesoluționarea în termen de către Primăria Municipiului Chișinău, Consiliul Municipal Chișinău a cererilor din 12.05.2023, 14.11.2023 depuse de reclamant, echivalează cu un act administrativ individual defavorabil.

Conform art. 189 alin. (1) și (2) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

Conform art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art. 39 Cod administrativ, (1) Controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit. (2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

La caz, cu referire la circumstanțele menționate, instanța reține că reclamantul revendică apărarea pe calea controlului judecătoresc a unui drept în sensul art. 17 Cod administrativ, ori pretinde îngrădirea drepturilor sale la proprietate, la valorificarea acesteia în condițiile legii. Astfel, condiția revendicării unui drept legitim este întrunită.

Competența pentru examinarea prezentei acțiuni, în conformitate cu prevederile art. 191 alin. (1) și art. 196 alin. (1) Cod administrativ revine Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani), astfel, cererea de chemare în judecată fiind depusă cu respectarea dispozițiilor legale menționate.

Referitor la condiția de respectare a remediului extrajudiciar cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil, instanța de judecată va reține următoarele.

Conform art. 208 alin. (1) Cod administrativ, în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă.

Conform art. 19 Cod administrativ, cererea prealabilă este instituția care oferă o cale de soluționare prejudiciară a litigiilor administrative.

Conform art. 162 alin. (1) Cod administrativ, procedura prealabilă urmărește scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale.

Alin. (3) al articolului citat, cererea prealabilă poate fi îndreptată spre: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual ilegal sau nul; b) emiterea unui act administrativ individual.

Conform art. 163 lit. a) din Codul administrativ, procedura de examinare a cererii prealabile nu se efectuează dacă: actul administrativ individual este emis de către Guvern, un consiliu local sau Adunarea Populară a Găgăuziei.

Totodată, în sensul art. 208 alin. (3) din Codul administrativ, acțiunea în obligare se admite numai în cazul în care reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere de emitere a actului administrativ individual.

Cu referire la actele cauzei și circumstanțele reflectate supra, instanța de judecată constată că, prin petiția nr.1081 din 12.05.2023 și cererea nr. 3007 din 14.11.2023, Bîtca Emil formulate Primăriei mun. Chișinău, Consiliului mun. Chișinău, a solicitat emiterea unui act administrativ favorabil.

Conform art. 209 alin. (1) acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau *data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia*; b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă.

Ținând cont de prevederile enunțate, raportate la circumstanțele constatate, instanța de judecată concluzionează asupra respectării de către reclamant a termenului de înaintare a acțiunii.

Raportând prevederile legale citate la circumstanțele reținute, instanța de judecată va concluziona că acțiunea formulată de reclamant a fost înaintată cu respectarea termenului de contestare a actului administrativ individual defavorabil. În acest context, instanța de judecată va menționa că la actele dosarului administrativ lipsesc înscrisuri care să ateste data notificării deciziei adoptate de autoritatea publică pârâtă reclamantei.

Examinarea condițiilor de admisibilitate expuse supra, în raport cu actele cauzei, impun concluzia că acțiunea a fost formulată și depusă cu respectarea procedurii, în termenul stabilit de Lege și cu respectarea competenței, astfel, fiind admisibilă.

Totodată, instanța de judecată va concluziona în privința netemeiniciei acțiunii, reținând următoarele argumente.

Conform art.189 alin.(1) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Conform art. 224 alin. (1) lit. f) Cod Administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: f) respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărîri prevăzute la lit. a)–e).

Actele cauzei atestă că, reclamantul Bîtca Emil la 12 mai 2023 s-a adresa cu petiție Primăriei mun. Chișinău, Consiliului municipal Chișinău solicitând remedierea trotuarului de-a lungul străzii pe perimetrul blocului din str. Petru Movilă 23/4, prin lărgirea trotuarului, de cel puțin 2,5 metri din contul parcărilor și amenajarea în paralel de-a lungul părții carosabile a gazonului verde, pentru protejarea securității vieții oamenilor; amenajarea pe str. Anatol Corobceanu, imediat după intersecție cu str. Petru Movilă a trotuarului pe ambele părți ale străzii, cu delimitarea prin bordură de partea carosabilă; amenajarea în spate la blocul locativ din str. Petru Movilă 23/7 a unui teren sportiv. (f.d. 5)

Ne fiind acordat răspuns pe marginea cererii din 12 mai 2023, reclamantul Bîtca Emil înregistrează cerere prealabilă la 13 iulie 2023 cu nr. 1768 cu privire la soluționarea pe cale amiabilă extrajudiciară. (f.d. 6)

Prin răspunsul din 20 octombrie 2023, cu nr. 05-2-1768 pe marginea cererii prealabile din 13 iulie 2023, Consiliul municipal Chișinău a comunică reclamantului că având în vedere că DGMU la momentul actual acționează în condițiile unui buget auster, lucrările de reparație și întreținere a infrastructurii rutiere se execută în volume restrânse față de necesitățile reale. Prioritar se lucrează pe străzile magistrale, traseele transportului public și la obiectele începute pe parcursul anului precedent. Subsecvent fiind informat că DGMU va propune includerea străzii vizate în Programul municipal privind reparația și întreținerea infrastructurii rutiere. (f.d. 4 dosar administrativ)

Nefiind de acord cu refuzul în satisfacerea cererii inițiale din 12.05.2023 și a cererii prealabile din 13.07.2023, la 01 septembrie 2023, Bîtca Emil, s-a adresat cu prezenta acțiune în judecată.

Ulterior adresării cu acțiune în instanța de judecată, la 14 noiembrie 2023, reclamantul Bîtca Emil a depus la Primăria mun. Chișinău cu cerere privind eliberarea informației, prin care s-a solicitat care este poziția Primăriei mun. Chișinău cu privire la construcția neautorizată de la adresa mun. Chișinău, str. Petru Movila 5, ridicată pe terenul arendat cu numărul cadastral *****, și care vor fi acțiunile Primăriei: daca se va elibera autorizație de construcție pentru 12 nivele deja ridicate, sau se va solicita demolarea construcției edificare fără acte permisive, or se va remedia la proiectul autorizat inițial cu 5 niveluri supraterane. (f.d. 34)

Urmare a refuzului examinării cererii din 14.11.2023, prin depunerea cererii prealabile din 18.12.2023, Primăria mun. Chișinău a emis răspunsul cu nr. 2-03/1-3261 din 03 ianuarie 2024, fiind comunicate următoarele. Terenul cu nr. cadastral *****, cu suprafața de 0,11 ha, proprietate municipală - a fost dat în arendă Companiei „Invest Ost A/S” SA, în baza contractului de arendă funciară nr. 5005/2009 din 06.04.2009. În baza certificatului de urbanism pentru proiectare nr. 651/15 din 15.10.2015 și autorizației de construire nr. 135-c/16 din 11.07.2016, a fost autorizată proiectarea și construirea unui bloc de locuințe, cu obiective de menire comercială și parcare auto subterană, cu regimul de înălțime S+P+3E+PH, pe terenul cu nr. cadastral *****. Conform certificatului de urbanism pentru proiectare nr. 441/19 din 25.07.2019, a fost autorizată proiectarea unui bloc de locuințe (apartamente de tip hotelier), cu încăperi comerciale și parcare auto subterană, cu nivelul pe verticală S+P+6E+PH (reproiectarea obiectivului, autorizat în baza autorizației de construire nr. 135-c/16 din 11.07.2016). Autorizație de construire nouă nu a fost eliberată. La momentul solicitării nr. 5495 din 04.09.2020 privind

prelungirea valabilității certificatului de urbanism pentru proiectare nr. 441/19 din 25.07.2019, obiectivul era deja edificat neautorizat (zece niveluri supraterane). Valabilitatea certificatului sus-menționat a expirat la 25.07.2020. Conform demersului Agenției pentru Supraveghere Tehnică, la șantierul de construcție au fost depistate încălcări ale legislației în construcții (executarea lucrărilor cu abateri de la documentația de proiect aprobată), cu întocmirea prescripției subiecților controlați și procesului-verbal de control nr. PV-AST-2020- 00322 din 06.08.2020. Potrivit datelor din Registrul bunurilor imobile al Departamentului Cadastru a I.P. „Agenția Servicii Publice", asupra drepturilor construcțiilor cu nr. cadastrale *****.01, *****.02 și *****.04 (în prezent demolate, însă neradiate din Registrul bunurilor imobile) sunt înregistrate interdicții (încheieri ale executorilor judecătorești și administratorului provizoriu (insolvabilitate, hotărârea instanței de judecată). Construcția cu nr. cadastral *****.05 (bun viitor, sunt înscrieri la nivel de încăperi izolate) este înregistrată pe numele Condominiului. Asupra drepturilor încăperilor din construcția cu nr. cadastral *****.05, de asemenea, sunt înregistrate multiple interdicții. În prezent în instanță, se află în examinare cererea de chemare în judecată înaintată de către Societatea cu Răspundere Limitată „Status Invest" cu privire la obligarea Primarului General al municipiului Chișinău să emită acte permisive pentru finalizarea obiectivului sus-menționat. În contextul celor expuse supra, autoritatea publică, va întreprinde în continuare toate acțiunile legale în conformitate cu interesele municipalității și va acționa în baza hotărârii definitive și irevocabile a instanței de judecată pe marginea litigiului sus-indicat. (f.d. 36)

Prin cererea suplimentară înregistrată în instanța de judecată la 19 martie 2024, reclamantul Bîtca Emil solicită obligarea Primăriei mun. Chișinău de a examina în fond și a îndeplini cererea cu nr. 3007 din 14.11.2023, cod registru 2-03/1, cu eliberarea în termen legal a unui răspuns motivat la toate capetele de cerere. (f.d. 32-33)

Art. 34 din Constituția Republicii Moldova prevede expres că dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngrădit. Autoritățile publice, potrivit competențelor ce le revin, sunt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal.

Conform art. 10 alin. (1) - (3) al Legii privind accesul la informație nr. 982-XIV din data de 11 mai 2000 persoana are dreptul de a solicita furnizorilor de informații, personal sau prin reprezentanții săi, orice informații aflate în posesia acestora, cu excepțiile stabilite de legislație. Dreptul persoanei de a avea acces la informații, inclusiv la informațiile cu caracter personal, nu poate fi îngrădit decât în condițiile legii. Orice persoană care solicită acces la informații în conformitate cu prezenta lege este absolvită de obligația de a-și justifica interesul pentru informațiile solicitate.

În conformitate cu prevederile art. 11 alin. (1) pct. (1), (2), (4) al Legii privind accesul la informație, furnizorul de informații este obligat: să asigure informarea activă, corectă și la timp a cetățenilor asupra chestiunilor de interes public și asupra problemelor de interes personal; să garanteze liberul acces la informație; să respecte termenele de furnizare a informației, prevăzute de lege.

Conform art. 6 alin. (1) al Legii privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, informații oficiale sunt considerate toate informațiile aflate în posesia și la dispoziția furnizorilor de informații, care au fost elaborate, selectate, prelucrate, sistematizate și/sau adoptate de organe ori persoane oficiale sau puse la dispoziția lor în condițiile legii de către alți subiecți de drept.

Raportând circumstanțele stabilite la normele citate, instanța apreciază că cererile lui Bîtca Emil au fost examinate și soluționate, reclamantului fiindu-i acordat răspuns la întrebările formulate de către autoritatea publică pârâtă. Corespunzător, prin răspunsul nr. 05-2-1768 din

20.10.2023 și nr. 2-03/1-3261 din 03.01.2024, Bîtca Emil a fost informat referitor la întrebările adresate autorității în petiția cu nr.1081 din 12.05.2023 și cererea cu nr. 3007 din 14.11.2023.

Reieșind din cele menționate, instanța de judecată reține că Bîtca Emil a fost informat despre rezultatul examinării cererii formulate, fiindu-i comunicată informația solicitată de către autoritatea publică pârâtă.

Din raționamentele enunțate supra, instanța concluzionează asupra netemeiniciei acțiunii reclamantului ori, fiind stabilit că cererile reclamantului totuși au fost soluționate, nefiind constatată încălcarea unui drept al reclamantului prin activitatea administrativă a Primăriei Municipiului Chișinău, Consiliul Municipal Chișinău, neexistând condiții pentru obligarea Primăriei Municipiului Chișinău, Consiliul Municipal Chișinău de a examina în fond și a îndeplini petiția nr.1081 din 12.05.2023 și cererea nr. 3007 din 14.11.2023, cu eliberarea în termen legal a unui răspuns motivat la toate capetele de cerere.

Dat fiind faptul că acțiunea lui Emil Bîtca a fost respinsă, instanța de judecată va respinge și cerința reclamantului cu privire la încasarea despăgubiri morale în sumă de 5000 lei ținând cont de faptul că reclamantul nu a probat cauzarea din partea pârâților a unor suferințe psihice sau lezarea unor alte drepturi nepatrimoniale ce urmează a fi compensate în bani.

În conformitate cu art. 224 alin. (1) lit. f), 232 Cod administrativ, art. 238-241 CPC, instanța de judecată

h o t ă r ă ș t e

Se respinge acțiunea în contencios administrativ înaintată de Emil Bîtca împotriva Primăriei mun. Chișinău și Consiliului mun. Chișinău cu privire la obligarea Primăriei Municipiului Chișinău, Consiliul Municipal Chișinău de a examina în fond și a îndeplini petiția nr.1081 din 12.05.2023 și cererea nr. 3007 din 14.11.2023, cu eliberarea în termen legal a unui răspuns motivat la toate capetele de cerere, încasarea despăgubiri morale în sumă de 5000 lei.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani. Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani.

Președintele ședinței,
Judecătorul /semnătura / Violeta Chisilița

Copia corespunde originalului
Judecător, Violeta Chisilița